İçerik

Ders Kodu	Dersin Adı	Yarıyıl	Teori	Uygulama	Lab	Kredisi	AKTS
SOC612	Toplumsal Hareketlerde Kadın Aktivistler	1	3	0	0	3	7.5

Ön Koşul	
Derse Kabul Koşulları	

Dersin Dili	Türkçe
Türü	Seçmeli
Dersin Düzeyi	Doktora
Dersin Amacı	Bu dersin amacı, toplumsal hareketler sosyolojisi ile feminist teorinin kesişiminde kadın aktivizmini kuramsal ve ampirik perspektiflerle inceleyerek öğrencilerin toplumsal cinsiyetin kolektif eylem süreçlerindeki rolünü anlamalarını sağlamaktır. Ders, feminist teorinin toplumsal hareket analizine katkılarını tartışmayı, kadınların farklı toplumsal hareketlerdeki deneyimlerini karşılaştırmalı olarak değerlendirmeyi ve toplumsal cinsiyet, sınıf, etnisite ve ırk gibi eşitsizlik biçimlerinin kesişimini analiz etmeyi hedefler. Ayrıca ders, öğrencilerin Türkiye ve uluslararası örnekler üzerinden kadın aktivizmini eleştirel bir bakış açısıyla yorumlayabilmelerini ve çağdaş toplumsal hareketlerde feminist politikaların dönüşümünü kavrayabilmelerini amaçlamaktadır.
İçerik	Bu ders, toplumsal hareketler sosyolojisi ile feminist teori arasındaki kesişimi inceleyerek kadın aktivistlerin kolektif eylem süreçlerindeki rolünü analiz eder. Ders kapsamında feminist teorinin toplumsal hareket analizine katkıları, sosyalist feminizm tartışmaları ve Türkiye'de kadın hareketinin tarihsel gelişimi ele alınır. Ders ayrıca intersectionality yaklaşımı çerçevesinde kadınların etnik, sınıfsal ve ırksal eşitsizliklerle kesişen deneyimlerini inceler. Siyah hareketi ve Black Lives Matter, Fransa'daki Adama Traoré hareketi gibi örnekler üzerinden kadın aktivizmi analiz edilir. Türkiye bağlamında İslamcı kadın hareketi ve farklı toplumsal hareketlerde kadınların rolü tartışılır; yatay hareketler, gündelik direniş pratikleri ve yerel dayanışma ağları incelenir. Dersin son bölümünde ekofeminizm ve ekolojik hareketler ele alınarak feminist politikaların çağdaş toplumsal hareketlerdeki yeri değerlendirilir.
Kaynaklar	Falquet, Jules. « Trois questions aux mouvements sociaux progressistes : Apports de la théorie féministe à l'analyse des mouvements sociaux ». Nouvelles Questions Féministes, vol. 24, no 3, 2005. Dunezat, Xavier. « Le traitement du genre dans l'analyse des mouvements sociaux : France / États-Unis ». Cahiers du Genre, hors-série no 1, 2006, s. 117-141. Akis, Y.; Özakın, Ü.; Sancar, Serpil. « Türkiye'de Feminizm ve Kadın Hareketi ». Cogito, no 58, 2009, s. 245-258. Baydar, Oya; Ulagay, Melek. Bir dönem iki kadın. İstanbul: Can Yayınları, 2011. Bora, Aksu. « Feminizmle sosyalizmin mutsuz evliliği, arkadaş olsak yeter ». Birikim, no 244-245, 2009. Savran, Gülnur. « Sosyalist-feminizm olanaklı mı? ». İçinde: Osmanağaoğlu, Hülya (der.), Feminizm Kitabı: Osmanlı'dan 21. Yüzyıla Seçme Metinler. İstanbul: Dipnot Yayınları, 2023 (ilk basım 2015). Juteau, Danielle. « "Nous" les femmes : sur l'indissociable homogénéité et hétérogénéité de la catégorie ». L'Homme & la Société, no 176-177, 2010, s. 65-81. Fassin, Eric. « D'un langage l'autre : l'intersectionnalité comme traduction ». Raisons Politiques, no 58, 2015, s. 9-24.Estes, Michelle L.; Straub, Adam M.; León-Corwin, Maggie. « Making the Invisible Visible: Examining Black Women in Black Lives Matter ». Sociological Spectrum, vol. 43, no 4-5, 2023, s. 127-146. Kokoreff, Michel. « De George Floyd à Adama Traoré ». İçinde: Violences policières. Généalogie d'une violence d'État. Paris: Éditions Textuel, 2020. Angela Davis; Assa Traoré. « Rencontre ». Ballast, no 7, 2019. Türkmen, Buket. « Toplumsal proje ve kadınlık deneyimi: İslamcı kadın tarafından yeniden tanımlanan mahrem ». İçinde: Direk, Zeynep (der.), Cinsiyetli Olmak: Sosyal Bilimlere Feminist Bakışlar. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 2007. Türkmen, Buket. « L'individualisme solidariste des actrices de Gezi et l'émergence de nouveaux sujets ». Agora débats/jeunesses, no 73, 2016, s. 119-133. Levavasseur, Ingrid. Rester digne: pourquoi je me bats. Paris: Flammarion, 2019. Türkmen, Buket. « De la révolte de Gezi à l'opposition discrète en Turquie ». Mouvements, no 4, 2020, s. 129-138. Değirmenci, Emet. « Ekofeminizm nedir? Ne gerek vardı? ». Doğu Batı, 2021.

Teori Konu Başlıkları

Hafta	Konu Başlıkları
1	La sociologie des mouvements sociaux et les femmes activistes

Hafta	Konu Başlıkları
2	Le traitement du genre dans l’analyse des mouvements sociaux
3	Le féminisme et le mouvement des femmes en Turquie
4	Les mouvements socialistes et le féminisme socialiste
5	Les femmes dans les luttes intersectionnelles : à la croisée des dominations ethniques, raciales et de classe
6	Le mouvement noir et les femmes aux États-Unis et en France : Black Lives Matter
7	Le mouvement noir en France et le leadership-femme: Le Comité de vérité et de justice pour Adama Traoré
8	Le défi de la femme pour le mouvement islamiste en Turquie
9	Les mouvements horizontaux et les femmes
10	Le mouvement de Gezi en Turquie : femmes et occupation de l’espace public
11	Les occupations des places publiques et les femmes (Nuit Debout, 15M, Tahrir)
12	Les Gilets jaunes et les mobilisations sociales contemporaines: le femmes des rond-points
13	Les mobilisations discrètes et les solidarités locales à Istanbul
14	La résistance écologique et l’éco-féminisme

İçerik

Ders Kodu	Dersin Adı	Yarıyıl	Teori	Uygulama	Lab	Kredisi	AKTS
SOC601	Toplumbilim Kuramları-1	1	3	0	0	3	7.5

Ön Koşul	
Derse Kabul Koşulları	

Dersin Dili	Fransızca
Türü	Seçmeli
Dersin Düzeyi	Doktora
Dersin Amacı	Bu ders, bilgi alışverişlerinin odağı olarak ağ toplumu ya da kısaca bilgi toplumunun en temel özelliklerini keşfetmeyi amaçlar. Bu amaca ulaşmak için ders, toplumun kavramsal temelleri olarak dört tartışma eksenini benimser: (1) Ağ; (2) Teknoloji; (3) İnsan sonrasılık; (4) Bilgi. Her eksen, en belirgin tartışmaları temsil eden başlıklar içerir.
İçerik	-Çağdaş dünya, her birinin yüzeyi ve biçiminin kendine özgü bir özellik sunduğu çok yüzlü bir prizma görüntüsü sunar. Işık, her birinin üzerinde, aşina olduğumuz kelimelerle tanımlaması çoğu zaman zor olan eşsiz bir çoğalma ile kırılır. Günümüz sosyal meseleleri hem karmaşık hem de iç içe geçmiş çatışmalar ve etkileşimlerden oluşan bir manzara gibi görünmektedir. Her toplumsal olgu, son derece iç içe geçmiş karşılıklı bağlar bütününün, farklı yoğunluklardaki karşılıklı bağımlılıkların, yörüngeleri anlık olarak kesişen aktörler arasındaki çeşitli gerilimlerin ayrılmaz bir bileşeni olarak gözlemlenir. Var olan tüm toplumsal olgular, tüm küreyi kaplayan belirsiz bir plazma türü içinde yüzer. Maddi metaları değil, dünya ölçeğinde sürekli dolaşımda olan bilgiyi sömürmekten ibaret olan kapitalizmin yeni aşaması, ilişkileri, değerleri, normları ve kabul görmüş sembolleri yeniden yapılandıran kavramsal bir matris gibi işlev görür. Toplumsal olgular giderek etkileşimsel bir karakter kazanır ve çevresel koşullara göre çok daha az yalıtılmış ve yalıtılabilir hale gelir. Öte yandan, toplumsal, çoğulluğuna göre yeniden tanımlanır; artık insan merkezli olarak görünmez. Yani toplumsal, sosyolojik teori tarafından artık, dünya ölçeğinde bir değiş tokuş ağı içinde sürekli eylem halinde olan aktörler arasındaki karşılıklı bağımlı ilişkiler bütünü olarak tasarlanmaktadır. Dolayısıyla, dinamizmi, karşılıklı bağımlılığı ve her şeyden önce insan ve insan-olmayan (organik olmayan dünya ve makineler dâhil) çeşitli aktör türleri arasında sürekli bir akış biçiminde ağ içinde eylem birliğini bir araya getiren, toplumsal kavramının kendisinde kökten bir değişimle karşı karşıyayız. Bu derin dönüşüm, esasen, günümüzde baş döndürücü bir yenilenme hızına ulaşmış olan teknolojik ilerleme tarafından üretilmektedir; bunun sonuçları, insan-sonrasılığın ortaya çıkışını içeriyor gibi görünmektedir. Son olarak, toplumsalın yeniden tanımlanması yalnızca maddi bir değişimden ibaret değildir; aynı zamanda ve daha derin bir biçimde, bilgi rejiminin yeniden hizalanmasını, belki de episteme’nin değişmesini de içerir.
Kaynaklar	1. Introduction (lectures préliminaires optionnelles) a. Qu'est-ce qu'un « réseau » ? L'origine du concept - Heidegger, Martin. (1967). What is a Thing? Lanham: University Press of America (“Various Ways of Questioning About the Thing”, pp. 1-54)

- Heidegger, Martin. (1977). Question Concerning Technology & Other Essays, New York: Garland Publishing. (“The Question Concerning Technology”, pp. 1-35)
b. L’assemblage et être-en-relation
- Latour, Bruno (2013). Nous n’avons jamais été modernes, Essai d’anthropologie symétrique, Paris : La Découverte. (“Redistribution”, pp. 178-198)
c. La reconfiguration des réseaux
- Barad, Karen (2007). Meeting the Universe Halfway: Quantum Physics and the Entanglement of Matter and Meaning, U.S.A.: Duke University Press. (“Meeting the Universe Halfway”, pp. 39-70)
- Bennett, Jane (2010). Vibrant Matter: A Political Ecology of Things. (“The Agency of Assemblages”, pp. 20-38)
- Coole, Diana - Frost, Samantha (Eds.) (2010). New Materialisms: Ontology, Agency and Politics, Durham & London: Duke University Press (Coole, D. & S. Frost, “Introducing the New Materialisms”, pp. 1-43)

2. Réseau
a. Information et communication
- Castells, Manuel. The Rise of the Network Society. Wiley-Blackwell, 2010. (“The Edge of Forever: Timeless Time”: pp. 460-499)
- Bigo, Didier - Isin, Engin, - Ruppert, Evelyn (2019). Data Politics: Worlds, Subjects, Rights. London, New York: Routledge. (Robert J. Deibert & Louis W. Pauly, “Mutual entanglement and complex sovereignty in cyberspace” (pp. 81-99))
b. Échanges et dépendances
- Wallerstein, Immanuel (2004). World-Systems Analysis: An Introduction, Durham: Duke University Press. (“The Modern World-System in Crisis. Bifurcation, Chaos, and Choices”, pp. 76-90.)
- Zuboff, S. (2023). “The age of surveillance capitalism” in Social theory re-wired. London: Routledge. (pp. 203-213)
c. Conception non-anthropocentrique
- Campbell, Norah – O’Driscoll, Aidan – Saren, Michael (2010). “The Posthuman: the end and the beginning of the human”, Journal of Consumer Behaviour, 9, 86-101.

3. Technologie
a. Le contexte culturel
- Winner, Langdon (1986). The Whale and the Reactor: A Search for Limits in an Age of High Technology. Chicago: University of Chicago Press. (“A Philosophy of Technology”, pp. 3-58)
- Feenberg, Andrew (2002). Transforming Technology: A Critical Theory Revisited. Oxford: Oxford University Press. (“Postindustrial discourses”, pp.91-113)
b. L’idée de progrès et l’idéal de perfectionnement
- Habermas, Jürgen (1984). La technique et la science comme idéologie, Paris : Denoël. (pp. 3-74)
- Coeckelbergh, M. (2026). “Technofascism: AI, Big Tech, and the new authoritarianism”, AI & Society, 41, 5163-5176.
c. La technologie médicale
- Odorcák, Juraj (2019). “Exorganic Posthumanism and Brain-Computer Interface Technologies”, Postmodern Openings, 10(4), 193-208.
- Thacker, Eugene (2006). The Global Genome: Biotechnology, Politics, and Culture, Cambridge: The MIT Press. (“Bioinformatic Bodies and the Problem of ‘Life Itself’”, pp. 51-90)
- Rose, N. (2007). The Politics of Life Itself: Biomedicine, Power, and Subjectivity in the Twenty-First Century, Princeton: Princeton University Press. (“Politics and Life”, pp. 41-76)

4. Posthumanisme
a. Concepts et historicité
- Haraway, Donna (1991). Simians, Cyborgs, and Women, The Reinvention of Nature, New York: Routledge. (“A Cyborg Manifesto: Science, Technology, and Socialist-Feminism in the Late Twentieth Century”, pp. 149-181)
- Braidotti, Rosi (2013). The Posthuman. Polity Press, Malden: Polity Press. (“Post-Humanism beyond the Self”, pp. 13-54)
b. Récits et imaginaires
- Jasanoff, Sheila - Kim, Sang-Hyun (2015). Sociotechnical imaginaries and the fabrication of power. Chicago: The University of Chicago Press. (Jasanoff, S., “Future Imperfect: Science, Technology, and the Imaginations of Modernity”, pp. 1-33)
- Manjikian, Mary (2014). “Becoming unmanned: The gendering of lethal autonomous warfare technology”, International Feminist Journal of Politics, 16(1), pp. 48-65.
c. Questions éthiques
- Chamayou, Grégoire. (2015). A Theory of the Drone, New York: The New Press. (“Killing from a Distance”, pp. 114-124)
- Amoore, Louise (2020). Cloud ethics: Algorithms and the attributes of ourselves and others. Durham: Duke University Press. (“The Cloud Chambers: Condensed Data and Correlative Reason”, pp. 29-55)
- Nath, R – Manna, R. (2023). “From posthumanism to the ethics of artificial intelligence”, AI & Society, 38, 185-196.

5. Savoir

	a. La circulation du savoir - Latour, Bruno (2005). La Science en action, Introduction à la sociologie des sciences, Paris : La Découverte. (“L’action à distance”, pp. 524-557) - Knorr-Cetina, Karin (1999). Epistemic Cultures: How the Sciences Make Knowledge. Cambridge: Harvard University Press. (“What is a Laboratory?”, pp. 26-45) b. La pluralité du savoir - Harding, Sandra (2015). Objectivity and Diversity: Another Logic of Scientific Research. Chicago: University of Chicago Press. (“Pluralism, Multiplicity, and the Disunity of Sciences”, pp.105-126) - Haraway, Donna (1991). Situated Knowledges: The Science Question in Feminism and the Privilege of Partial Perspective. In Simians, Cyborgs and Women: The Reinvention of Nature. Routledge, New York. c. La discursivité du savoir - Foucault, Michel (2002). L’archéologie du savoir, Paris : Gallimard. (“Les formations discursives”, pp. 44-54) - Foucault, Michel (1991). “Politics and the Study of Discourse” in Burchell, Graham - Gordon, Colin - Miller, Peter (eds.), Foucault Effect, Studies in Governmentality, Chicago: The University of Chicago Press, pp. 53-72.

Teori Konu Başlıkları

Hafta	Konu Başlıkları
1	Giriş dersi, yöntemin tanıtımı
2	Enformasyon ve iletişim
3	Mübadeleler ve bağımlılıklar
4	İnsan-merkezli olmayan tasavvur
5	Kültür bağlamı
6	İlerleme fikri ve mükemmeliyet ideali
7	Tıp teknolojisi
8	Kavram ve tarihsellik
9	Anlatılar ve tahayyüller
10	Etik meseleler
11	Bilginin dolaşımı
12	Bilginin çoğulluğu
13	Bilginin söylemselliği
14	Kapanış tartışması

İçerik

Ders Kodu	Dersin Adı	Yarıyıl	Teori	Uygulama	Lab	Kredisi	AKTS
SOC603	Sosyolojik Araştırma Yöntemleri-1	1	3	0	0	3	7.5

Ön Koşul	
Derse Kabul Koşulları	

Dersin Dili	Fransızca
Türü	Seçmeli
Dersin Düzeyi	Doktora
Dersin Amacı	Bu dersin amacı, doktora öğrencilerinin sosyolojik araştırma sürecine ilişkin kuramsal, epistemolojik ve yöntemsel bilgi ve becerilerini geliştirmek ve bağımsız bir bilimsel araştırma tasarlamalarını sağlamaktır. Ders kapsamında öğrencilerin araştırma problemlerini oluşturma, araştırma soruları ve hipotezler geliştirme, kuramsal ve kavramsal çerçeve oluşturma, uygun araştırma yöntemlerini belirleme ve araştırma süreçlerini planlama becerilerinin geliştirilmesi hedeflenmektedir. Ayrıca öğrencilerin bilimsel çalışmaları eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirmeleri, araştırmacının konumu ve araştırma etiği üzerine düşünmeleri ve kendi araştırmalarına yönelik düşünümsel bir yaklaşım geliştirmeleri amaçlanmaktadır. Dersin temel hedefi, öğrencilerin doktora tez çalışmalarına temel oluşturacak tutarlı, uygulanabilir ve bilimsel açıdan anlamlı bir araştırma önerisi hazırlamalarına katkıda bulunmaktır.

İçerik	Bu ders, doktora düzeyinde sosyolojik araştırmanın kuramsal, epistemolojik ve yöntemsel temellerini ele almaktadır. Araştırma probleminin oluşturulması, araştırma sorularının ve hipotezlerin geliştirilmesi, kuramsal ve kavramsal çerçevenin yapılandırılması, nitel ve nicel araştırma yaklaşımlarının değerlendirilmesi, saha araştırması, veri toplama ve analiz süreçleri dersin temel konularını oluşturmaktadır. Araştırmacının konumu, düşünümsellik ve araştırma etiği üzerinde durulmaktadır. Öğrencilerin önceki araştırma deneyimlerini değerlendirmeleri, bilimsel eserleri eleştirel biçimde incelemeleri ve kendi araştırma konularını geliştirmeleri yoluyla doktora tez önerilerinin hazırlanmasına yönelik çalışmalar yürütülmektedir.
Kaynaklar	Temel Kaynaklar Gauthier, Benoît (der.) (2009). Recherche sociale : De la problématique à la collecte des données. Presses de l'Université du Québec. N'Da, Paul (2015). Recherche et méthodologie en sciences sociales et humaines. L'Harmattan. Yardımcı Kaynaklar Becker, Howard S. (2002). Les ficelles du métier : Comment conduire sa recherche en sciences sociales. La Découverte. Bourdieu, Pierre, Jean-Claude Chamboredon ve Jean-Claude Passeron (1968). Le métier de sociologue. Mouton. Kaufmann, Jean-Claude (2008). L'entretien compréhensif. Armand Colin. Loubet del Bayle, Jean-Louis (2000). Initiation aux méthodes des sciences sociales. L'Harmattan. Laurens, Sylvain ve Frédéric Neyrat (der.) (2010). Enquêter : de quel droit ? Menaces sur l'enquête en sciences sociales. Éditions du Croquant. Ek Kaynaklar: Öğrencilerin araştırma alanlarına ve doktora tez konularına göre belirlenen bilimsel makaleler, kitaplar, tezler ve yöntemsel çalışmalar.

Teori Konu Başlıkları

Hafta	Konu Başlıkları
1	Sosyolojik Bilginin Üretimi: Epistemolojik Yaklaşımlar ve Bilimsel Araştırmanın Özgünlüğü
2	Araştırma Nesnesinin İnşası: Epistemolojik Kopuş ve Sosyolojik Problematik
3	Araştırmacı Kimliği, Konumsallık ve Düşünümsellik (Réflexivité)
4	Araştırma Etiği, Güç İlişkileri ve Araştırmacının Sorumluluğu
5	Araştırma Paradigmaları, Yöntemsel Tercihler ve Bilimsel Geçerlilik
6	Araştırmacının Konumu ile Bilgi Üretimi Arasındaki İlişki
7	Araştırmada Kuramsal ve Yöntemsel Tutarlılık: Sınırlılıklar ve Alternatif Yaklaşımlar
8	Doktora Araştırmasında Özgünlük, Literatürde Konumlanma ve Kuramsal Katkı
9	Araştırma Probleminin Derinleştirilmesi: Kavramlar, Hipotezler ve Araştırma Stratejileri
10	Araştırma Tasarımının Eleştirel Değerlendirilmesi: Uygulanabilirlik, Sınırlılıklar ve Yöntemsel Gerekçelendirme
11	Saha Araştırmasında Araştırmacı–Araştırılan İlişkisi: Alana Erişim, Güven, Mesafe ve Güç Asimetrileri
12	Verilerin İnşası ve Yorumlanması: Söylem Analizi, Kategorileştirme ve Düşünümsel Analiz
13	Bilimsel Eserlerin Eleştirel Okunması: Epistemolojik Tercihler, Araştırma Stratejileri ve Bilimsel Katkı
14	Bilimsel Bilginin İnşası, Akademik Yazım, Yayın Etiği ve Araştırmanın Toplumsal Sorumluluğu

İçerik

Ders Kodu	Dersin Adı	Yarıyıl	Teori	Uygulama	Lab	Kredisi	AKTS
SOC609	Göç, Mekan, Toplum	1	3	0	0	3	7.5

Ön Koşul	
Derse Kabul Koşulları	

Dersin Dili	Fransızca
Türü	Seçmeli
Dersin Düzeyi	Doktora
Dersin Amacı	Dersin amacı, göç, mekân ve toplum arasındaki karşılıklı ilişkileri sosyoloji, coğrafya ve kent çalışmaları perspektiflerinden incelemektir. Öğrencilerin insan hareketliliklerinin toplumsal ve mekânsal dönüşümlerdeki rolünü kavramaları; göç araştırmalarının temel kuram ve kavramlarını kullanarak eşitsizlik, aidiyet, toplumsal sınırlar ve bir arada yaşama süreçlerini eleştirel biçimde değerlendirmeleri hedeflenmektedir.
İçerik	Ders kapsamında göç ve küreselleşme, göçün kentsel mekânları dönüştürmesi, kentlerin göçmenleri karşılama işlevleri, kentsel eşitsizlikler, mekânsal ayrışma, toplumsal bütünleşme ve kamusal alanda çeşitlilik konuları ele alınmaktadır. Göç bağlamında kentsel yönetişim, içerme ve dışlama politikaları ile ulusötesi toplumsal ilişkiler tartışılmakta; kuramsal okumalar, kentsel gözlem çalışmaları ve Tarlabaşı saha ziyaretiyle ilişkilendirilmektedir.

Kaynaklar	Dersin Kaynakçası Agier, M. (1999). *L’invention de la ville : Banlieues, townships, invasions et favelas*. Éditions des archives contemporaines. Agier, M. (2013). *La condition cosmopolite : L’anthropologie à l’épreuve du piège identitaire*. Seuil. Bauman, Z. (1998). *Globalization: The human consequences*. Polity Press. Biehl, K. (2017). Spatializing diversities, diversifying spaces: Housing experiences and home space perceptions in a migrant hub of Istanbul. İçinde *Comparing super-diversity* (ss. 55–66). Routledge. De Haas, H., Castles, S. ve Miller, M. J. (2019). *The age of migration: International population movements in the modern world*. Bloomsbury Publishing. Demiroğlu, E. T. (2021). “Compulsory” migration governance at local level: The case of İstanbul. *Lex Localis—Journal of Local Self-Government, 19*(4). Faist, T. (2000). *The volume and dynamics of international migration and transnational social spaces*. Oxford University Press. Güney, S., Kabaş, B. ve Pekman, C. (2017). The existential struggle of second-generation Turkish immigrants in Kreuzberg: Answering spatiotemporal change. *Space and Culture, 20*(1), 42–55. Hanhörster, H. ve Wessendorf, S. (2020). The role of arrival areas for migrant integration and resource access. *Urban Planning, 5*(3), 1–10. Işık, O. ve Pınarcıoğlu, M. M. (2012). *Nöbetleşe yoksulluk: Sultanbeyli örneği: Gecekondulaşma ve kent yoksulları*. İletişim Yayınları. Massey, D. S. ve diğerleri. (1993). Theories of international migration: A review and appraisal. *Population and Development Review, 19*(3), 431–466. Roulleau-Berger, L. (t.y.). Repenser la question migratoire : Migrations, inégalités multisituées et individuation. *SociologieS*. Sassen, S. (1996). *Losing control? Sovereignty in an age of globalization*. Columbia University Press. Sassen, S. (2001). *The global city: New York, London, Tokyo*. Princeton University Press. Sayad, A. (1999). *La double absence : Des illusions de l’émigré aux souffrances de l’immigré*. Seuil. Scholten, P. (2018). Beyond migrant integration policies: Rethinking urban governance of migration-related diversity. *Hrvatska i komparativna javna uprava, 18*(1), 7–30. Simon, G. (2008). *Les migrations internationales : Un enjeu mondial*. Armand Colin. Şimşek, D. (2020). Integration processes of Syrian refugees in Turkey: “Class-based integration”. *Journal of Refugee Studies, 33*(3), 537–554. Tarrius, A. (2010). Les nouveaux cosmopolitismes migratoires d’une mondialisation par le bas. İçinde *Ruptures postcoloniales* (ss. 414–428). La Découverte. Vertovec, S. (2007). Super-diversity and its implications. *Ethnic and Racial Studies, 30*(6), 1024–1054. Wacquant, L. (2008). *Urban outcasts: A comparative sociology of advanced marginality*. Polity Press. Wacquant, L. (2024). *Bourdieu şehirde: Kentsel teoriye meydan okumak* (T. Z. Şen, Çev.). İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları. Wessendorf, S. (2016). Settling in a super-diverse context: Recent migrants’ experiences of conviviality. *Journal of Intercultural Studies, 37*(5), 449–463. Yılmaz, B. ve Danış, D. (2024). Her dönemin bekleme odası: Görünmez kent Tarlabaşı. *Galatasaray Üniversitesi İletişim Dergisi*, (40), 101–126.

Teori Konu Başlıkları

Hafta	Konu Başlıkları
1	Giriş
2	Göç, Mekân ve Toplum İlişkisine Giriş
3	Gözlem Uygulaması I
4	Göç ve Küreselleşme
5	Göç ve Kentsel Mekânların Dönüşümü - I
6	Göç ve Kentsel Mekânların Dönüşümü - II
7	Karşılama, Kabul, Dışlama ve Gerilim Mekânı Olarak Kent
8	Göç ve Kentsel Eşitsizlikler
9	Göç ve Kamusal Alan: Ayrışma mı, Bütünleşme mi?
10	Gözlem Uygulaması II
11	Kentsel Yönetişim ve Göç
12	Akışlar Mekânı Olarak Kent — Tarlabaşı Saha Ziyareti
13	Akademik Poster Sunumları I
14	Akademik Poster Sunumları II

İçerik

Ders Kodu	Dersin Adı	Yarıyıl	Teori	Uygulama	Lab	Kredisi	AKTS
SOC606	Kimlik, Sınıf, Tahakküm	2	3	0	0	3	7.5

Ön Koşul	
Derse Kabul Koşulları	

Dersin Dili	Fransızca
Türü	Seçmeli
Dersin Düzeyi	Doktora
Dersin Amacı	Dersin temel amacı, araştırmaya dayalı öğrenme deneyimi sunarak öğrencileri sınıfsal ve kimliksel tahakküm ilişkilerini gözlemleyebilecekleri kolektif bir nitel araştırma sürecine dahil etmek ve nihayetinde kolektif bilimsel bir üretimi gerçekleştirme deneyimi kazandırmaktır. Ders, öğrencilerin katılımcı ve uygulamalı bir öğrenme modeliyle, sınıf ve kimlik kavramları etrafında gelişmiş olan bilimsel bilgi birikimine vakıf olmalarını ve bu birikimi araştırmaya, incelemeye ve üretime dönüştürmelerini hedeflemektedir.

İçerik	Ders beş ana aşama etrafında yapılandırılmıştır: 1.Teorik Çerçevenin İncelenmesi (Hafta 1-3) • Sınıf, kimlik ve tahakküm kavramlarının temel teorik yaklaşımlar çerçevesinde ele alınması. • Sınıf ve kimlik teorilerinin temel dayanakları ve güncel gelişimleri üzerinden tartışmalar. Ana temalar: Sınıf oluşumu, kimlik inşası, ırksal kapitalizm, kesişimsellik. 2. Araştırma Sorusu ve Metodolojinin Belirlenmesi (Hafta 4) • Öğrencilerin sınıf ve kimlik oluşumu süreçlerini analiz edebileceği araştırma sorularının geliştirilmesi. • Nitel araştırma yöntemleri üzerine çalışma (mülakat tasarımı, saha araştırmasına giriş). • Mülakat rehberinin hazırlanması ve saha çalışmasına yönelik hazırlıkların tamamlanması. Ana temalar: Biyografi incelemeleri, geometrik analiz, etnografik yöntem. 3. Saha Çalışması – Mülakatların Gerçekleştirilmesi (Hafta 5-6) • Öğrencilerin bireysel veya grup olarak saha araştırmalarını yürütmeleri. • Geri bildirim oturumları: İlk gözlemler ve veri toplama sürecinin değerlendirilmesi. 4. Veri Analizi ve Değerlendirme (Hafta 7-8) • Nitel veri analiz teknikleri (tematik analiz, söylem analizi vb.) üzerine uygulamalı çalışmalar. • Toplanan veriler üzerine kolektif analiz oturumları düzenlenmesi. 5. Bilimsel Makale Yazımı (Hafta 9-13) • Makale yazım sürecinin kolektif olarak yürütülmesi. • Veri analizinden elde edilen bulguların teorik çerçeve ile ilişkilendirilmesi. • Yapılan çalışmanın bilimsel bir yayın formatına dönüştürülmesi ve nihai düzenlemelerin yapılması.
Kaynaklar	Alpman P. S. (2016) Esmer Yakalılar - Kent, Sınıf, Kimlik ve Kürt Emeği. İletişim Yayınları. Bottero, W. (2004). Class Identities and the Identity of Class. Sociology, 38(5), 985-1003. Bourdieu, P. (1984). Espace social et genèse des “classes”. Actes de la recherche en sciences sociales, 52-53, 3-14. Foley, B. (2019). Intersectionality: A Marxist Critique. New Labor Forum, 28(3), 10-13. Fraser, N. (2004). Justice sociale, redistribution et reconnaissance. Revue du MAUSS, 23(1), 152-164. Goffman, E. (1963). Stigma: Notes on the Management of Spoiled Identity. Lahire, B. (2017). Sociological Biography and Socialisation Process: A Dispositionalist-Contextualist Conception. Contemporary Social Science, 14(3–4), 379–393. Marc, E. (2016). La construction identitaire de l’individu. In Halpern, C. (dir.), Identité(s): L’individu, le groupe, la société (p. 28-36). Éditions Sciences Humaines. Marx, K. (2008). Classes in Capitalism and Pre-Capitalism. In D. B. Grusky (Ed.), Social Stratification – Class, Race and Gender in Sociological Perspective. Westview Press. Özatalay, C. (2024) Toplumsal Yapı - Türkiye'de Eşitsizlik, Tahakküm ve Değişim. İletişim Yayınları. Savage, M., Devine, F., Cunningham, N., Taylor, M., Li, Y., Hjellbrekke, J., Le Roux, B., Friedman, S., & Miles, A. (2013). A New Model of Social Class? Findings from the BBC’s Great British Class Survey Experiment. Sociology, 47(2), 219-250. Wright, E. O. (2009). Understanding Class: Towards an Integrated Analytical Approach. New Left Review, 60, 101-116.

Teori Konu Başlıkları

Hafta	Konu Başlıkları
1	Giriş: Sınıf, kimlik ve tahakküm kavramlarına sosyolojik yaklaşımlar
2	Toplumsal sınıfların oluşumu, sınıf ilişkileri ve sınıf kimlikleri
3	Kimliğin toplumsal inşası: Sınıflandırma mücadeleleri, tanınma ve tahakküm ilişkileri
4	Sınıf, toplumsal cinsiyet ve etnisite: Kesişimsellik, ırksal kapitalizm ve tahakküm ilişkileri
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	

Hafta	Konu Başlıkları
12	
13	
14	

İçerik

Ders Kodu	Dersin Adı	Yarıyıl	Teori	Uygulama	Lab	Kredisi	AKTS
SOC612	Toplumsal Hareketlerde Kadın Aktivistler	2	3	0	0	3	7.5

Ön Koşul	
Derse Kabul Koşulları	

Dersin Dili	Türkçe
Türü	Seçmeli
Dersin Düzeyi	Doktora
Dersin Amacı	Bu dersin amacı, toplumsal hareketler sosyolojisi ile feminist teorinin kesişiminde kadın aktivizmini kuramsal ve ampirik perspektiflerle inceleyerek öğrencilerin toplumsal cinsiyetin kolektif eylem süreçlerindeki rolünü anlamalarını sağlamaktır. Ders, feminist teorinin toplumsal hareket analizine katkılarını tartışmayı, kadınların farklı toplumsal hareketlerdeki deneyimlerini karşılaştırmalı olarak değerlendirmeyi ve toplumsal cinsiyet, sınıf, etnisite ve ırk gibi eşitsizlik biçimlerinin kesişimini analiz etmeyi hedefler. Ayrıca ders, öğrencilerin Türkiye ve uluslararası örnekler üzerinden kadın aktivizmini eleştirel bir bakış açısıyla yorumlayabilmelerini ve çağdaş toplumsal hareketlerde feminist politikaların dönüşümünü kavrayabilmelerini amaçlamaktadır.
İçerik	Bu ders, toplumsal hareketler sosyolojisi ile feminist teori arasındaki kesişimi inceleyerek kadın aktivistlerin kolektif eylem süreçlerindeki rolünü analiz eder. Ders kapsamında feminist teorinin toplumsal hareket analizine katkıları, sosyalist feminizm tartışmaları ve Türkiye'de kadın hareketinin tarihsel gelişimi ele alınır. Ders ayrıca intersectionality yaklaşımı çerçevesinde kadınların etnik, sınıfsal ve ırksal eşitsizliklerle kesişen deneyimlerini inceler. Siyah hareketi ve Black Lives Matter, Fransa'daki Adama Traoré hareketi gibi örnekler üzerinden kadın aktivizmi analiz edilir. Türkiye bağlamında İslamcı kadın hareketi ve farklı toplumsal hareketlerde kadınların rolü tartışılır; yatay hareketler, gündelik direniş pratikleri ve yerel dayanışma ağları incelenir. Dersin son bölümünde ekofeminizm ve ekolojik hareketler ele alınarak feminist politikaların çağdaş toplumsal hareketlerdeki yeri değerlendirilir.

Kaynaklar	Falquet, Jules. « Trois questions aux mouvements sociaux progressistes : Apports de la théorie féministe à l'analyse des mouvements sociaux ». Nouvelles Questions Féministes, vol. 24, no 3, 2005. Dunezat, Xavier. « Le traitement du genre dans l'analyse des mouvements sociaux : France / États-Unis ». Cahiers du Genre, hors-série no 1, 2006, s. 117-141. Akis, Y.; Özakın, Ü.; Sancar, Serpil. « Türkiye'de Feminizm ve Kadın Hareketi ». Cogito, no 58, 2009, s. 245-258. Baydar, Oya; Ulagay, Melek. Bir dönem iki kadın. İstanbul: Can Yayınları, 2011. Bora, Aksu. « Feminizmle sosyalizmin mutsuz evliliği, arkadaş olsak yeter ». Birikim, no 244-245, 2009. Savran, Gülnur. « Sosyalist-feminizm olanaklı mı? ». İçinde: Osmanağaoğlu, Hülya (der.), Feminizm Kitabı: Osmanlı'dan 21. Yüzyıla Seçme Metinler. İstanbul: Dipnot Yayınları, 2023 (ilk basım 2015). Juteau, Danielle. « "Nous" les femmes : sur l'indissociable homogénéité et hétérogénéité de la catégorie ». L'Homme & la Société, no 176-177, 2010, s. 65-81. Fassin, Eric. « D'un langage l'autre : l'intersectionnalité comme traduction ». Raisons Politiques, no 58, 2015, s. 9-24.Estes, Michelle L.; Straub, Adam M.; León-Corwin, Maggie. « Making the Invisible Visible: Examining Black Women in Black Lives Matter ». Sociological Spectrum, vol. 43, no 4-5, 2023, s. 127-146. Kokoreff, Michel. « De George Floyd à Adama Traoré ». İçinde: Violences policières. Généalogie d'une violence d'État. Paris: Éditions Textuel, 2020. Angela Davis; Assa Traoré. « Rencontre ». Ballast, no 7, 2019. Türkmen, Buket. « Toplumsal proje ve kadınlık deneyimi: İslamcı kadın tarafından yeniden tanımlanan mahrem ». İçinde: Direk, Zeynep (der.), Cinsiyetli Olmak: Sosyal Bilimlere Feminist Bakışlar. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 2007. Türkmen, Buket. « L'individualisme solidariste des actrices de Gezi et l'émergence de nouveaux sujets ». Agora débats/jeunesses, no 73, 2016, s. 119-133. Levavasseur, Ingrid. Rester digne: pourquoi je me bats. Paris: Flammarion, 2019. Türkmen, Buket. « De la révolte de Gezi à l'opposition discrète en Turquie ». Mouvements, no 4, 2020, s. 129-138. Değirmenci, Emet. « Ekofeminizm nedir? Ne gerek vardı? ». Doğu Batı, 2021.

Teori Konu Başlıkları

Hafta	Konu Başlıkları
1	La sociologie des mouvements sociaux et les femmes activistes
2	Le traitement du genre dans l'analyse des mouvements sociaux
3	Le féminisme et le mouvement des femmes en Turquie
4	Les mouvements socialistes et le féminisme socialiste
5	Les femmes dans les luttes intersectionnelles : à la croisée des dominations ethniques, raciales et de classe
6	Le mouvement noir et les femmes aux États-Unis et en France : Black Lives Matter
7	Le mouvement noir en France et le leadership-femme: Le Comité de vérité et de justice pour Adama Traoré
8	Le défi de la femme pour le mouvement islamiste en Turquie
9	Les mouvements horizontaux et les femmes
10	Le mouvement de Gezi en Turquie : femmes et occupation de l'espace public
11	Les occupations des places publiques et les femmes (Nuit Debout, 15M, Tahrir)
12	Les Gilets jaunes et les mobilisations sociales contemporaines: le femmes des rond-points
13	Les mobilisations discrètes et les solidarités locales à Istanbul
14	La résistance écologique et l'éco-féminisme